

PETRKLÍČ

ZPRAVODAJ KUŘIMSKÉ FARNOSTI

ROČNÍK XIX. ČÍSLO 1/2024

Milí bratři a sestry!

Dostává se Vám do rukou nové číslo našeho farního zpravodaje Petrklíč. Vám, kteří ho otevíráte, chceme dodat chuť, abyste životní změny vnímali s optimismem a vyhlížením něčeho většího a krásnějšího. Vždyť i o velikonočních svátcích, které už máme doslova na dosah, zažíváme dech beroucí proměnu toho, co je dočasné, smrtelné a nevyhnutelně odumírá. Kristovým zmrtvýchvstáním se rodí nehynoucí naděje také na naše definitivní „proměnění“, na nový život, který nám Boží Syn získal svým vítězstvím nad smrtí a zlobou hříchu.

Postní doba se každoročně stává příležitostí, abychom se této proměně více otevírali a abychom se snažili prožít ji v duchu přípravy na velké tajemství, které se Ježíšovou mocí uskutečňuje také v nás. Ne náhodou starobylá církevní praxe vždy zdůrazňovala, že veškeré naše snažení má v konečném zacílení směřovat k Bohu a ke hlubší účasti na slavení liturgie. Připomněl nám to také Druhý vatikánský koncil a zdůraznil, že veškeré projevy křesťanské zbožnosti mají věřící přivádět ke slavení liturgie (srov. Sacrosanctum concilium, čl. 13). A to, co se říká o slavení liturgie obecně, o to víc platí pro velikonoční liturgii.

V neděli 10. března tohoto roku při duchovní obnově v naší farnosti jsme si ukázali, jak příkladně pobožnost křížové cesty uvádí do obřadů Velkého pátku, zvláště pak do adorace Kristova kříže. Vše, co je pro adoraci charakteristické v modlitební praxi církve – ať už to je klanění prostoupené chválou, vděčnost, opravdový smír a prosby tryskající ze srdce naplněného láskou –, má v pobožnosti křížové cesty svoje místo. Nejvíce se v ní rozvíjí právě to, co nám umožňuje obnovovat harmonii a soulad s Bohem, nově a plněji se vevázat do smlouvy, kterou Pán Ježíš zpečetil svou krví a svým zmrtvýchvstáním.

Nechme tedy veškerou naši postní přípravu vyústit do radostné oslavy Ježíšovy paschy. To z celého srdce přeji všem farníkům i čtenářům Petrklíče spolu s milostiplným a pokojným prožitím velikonočních svátků.

P. Jaroslav Filka

Cílem hospice je být s nemocnými, pomáhat jim, aby jejich dny byly snesitelné a aby až do konce svých dnů měli pro co žít

Rozhovor s Violou Svobodovou

Stála u zrodu brněnského Hospice sv. Alžběty a několik let jej vedla. Se svými svědectvími i prožitky svých kolegů se Viola Svobodová podělila v knize *Ať před zraky mám život* (Doron, 2021). V rozhovoru mimo objasnění vybraných pasáží knihy Viola přibližuje současný stav hospicové péče v Česku, sleduje její dosavadní vývoj, a především se zamýšlí nad smyslem této služby. „Stěžejní je, že v hospicové péči je člověk vnímán jako jedinečná neopakovatelná bytost, která má svou důstojnost,“ zdůrazňuje.

Vezmeme to pěkně od začátku – popovíme, jak ses přes úspěšnou kariéru lékařky dostala k hospicové péči?

Nechci začít něčím negativním, ale asi se tomu nevyhnu. Alespoň nebudu jmenovat aktéry, kteří mi ublížili. Myslím, že jsem službu lékařky a nakonec i primářky vykonávala dobře a už rok jsem mohla být v důchodě, když nečekaně zemřel můj šéf. Ten, jenž nastoupil po něm, byl ovlivnitelný a s kolegou, který toužil po místě primáře a po kariéře, se společně domluvili a našli způsob, jak mě z kliniky propustit. Bylo to nespravedlivé, nepoctivé, zažila jsem ponížení i křivdu místo ocenění za dlouholetou práci. Tak jsem se octla v důchodě. Po krátkém odpočinku jsem cítila, že mám jít ještě někam pracovat, modlila jsem se o Boží vedení. V tu dobu mi zavolal ředitel Masarykova onkologického ústavu (MOÚ) a nabídl mi místo v hospici v klášteře u alžbětinek. To místo jsem přijala. Přišla jsem do dobrého kolektivu, kde jsem se cítila přijatá. Po krátké době mě naše společná služba nevyčerpitelně nemocným chytla za srdce. Zjistila jsem, že je to povolání, pro které jsem dostala obdarování. Tam jsem pochopila, že někdy nás Bůh může i přes velké těžkosti (které často nechá-

peme) nasměrovat tam, kde nás chce mít. Sama bych si práci v hospici nikdy nevybrala. Nakonec jsem za tu životní křivdu vděčná.

Jak dlouho si v hospici pracovala a do jaké míry se z tvého pohledu během času služba zkvalitnila?

Pod MOÚ jsem pracovala 3 roky. Po změně vedení MOÚ byl hospic zavřen. Věděli jsme, že Brno podobné zařízení potřebuje, a tak jsme se s pár zapálenými spolupracovnicemi rozhodli vybudovat nový hospic skrze občanské sdružení. V té době se ocitl v krizi hospic v Rajhradě. Hrozilo uzavření zařízení o 50 lůžkách, protože nemohli sehnat vedoucího lékaře. Ředitel se na mě obrátil s prosbou, abych se ujala této pozice. Pracovala jsem tam 15 měsíců a poté šest let (2004–2010) v Hospici sv. Alžběty, který byl vybudován jako výsledek naší společné vytrvalé snahy.

V čem se služba zkvalitnila? Především se nám povedlo ve spolupráci s dalšími hospici toto zařízení legislativně zakotvit. Z toho pak vyplývala možnost navázat smlouvy s pojišťovnami. To byl velký úspěch, protože hospice jako neziskové

organizace fungují na podkladě více-zdrojového financování, kde platby pojišťoven představují značnou finanční podporu. Díky tomu jsme mohli zaměstnat více lidí, a tím se zkvalitnila péče o nemocné. Práce v hospici totiž stojí na lidech.

Jakou úlohu v rozlišování tvého povolání k hospicové službě měla Komunita Emmanuel, jejíž si členkou?

V rozlišování povolání pro mě Komunita nehrála žádnou roli – jak jsem už uvedla, služba v hospici začala bez mého plánování. Ale prospěla mi v další etapě. Komunita má tři sloupy spirituality: adoraci, soucítění a evangelizaci. Tato forma spirituality ve mně prohloubila dovednost komunikovat s nemocnými i personálem. V Komunitě jsme sloužili při obnovách vztahů manželů, v přípravě mladých na vstup do manželství a také seniorům, vdovám a vdovcům. To mě připravilo na pochopení mnohých vztahových potíží, bolestí a možností náprav. Také mi to umožnilo přiblížit se tomu, jak se mohou cítit pozůstalí. To jsem pak mohla společně s ostatními v hospici uplatnit.

Ujasněme si pojmosloví – paliativní medicína a hospicová péče? Nebo se dají tyto přívlastky zaměnit? A co přesně oba tyto pojmy znamenají?

Název „paliativa“ pochází z latinského slova *palliare*, česky „mírnit“. Jde tedy o medicínský obor zabývající se péčí, která mírní potíže nemocných tam, kde už není možná léčba příčiny nemoci. Léčí se ale intenzivně příznaky těchto nemocí. Navíc se poskytuje péče i v oblasti sociální, psychické a duchovní, kde člověk může také prožívat bolest.

Totéž platí o hospicové péči (lůžkové i domácí), ale ta je pouze částí paliativní péče, je vyhrazena pro nevléčitelné nemocné v terminálním a preterminálním

období života – čili pro ta období, kdy už pomalu život spěje ke konci. V tomto období je důležité sloužit nemocným tak, aby neztráceli naději a z našeho jednání rozpoznávali, že ctíme až do konce života jejich důstojnost.

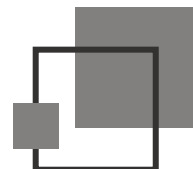
Jakou má historii hospicová péče u nás? Její začátky lze klást až do devadesátých let, že?

Vůbec první hospic vznikl v Londýně roku 1967 a založila jej baronka Cicely Saunders. U nás byla zakladatelkou prvního hospice MUDr. Marie Svatošová, a to v roce 1995 v Červeném Kostelci. Dnes už jsou hospice v každém kraji kromě Vysočiny (i zde se ale už buduje).

Jaký je ústřední smysl této služby? Obecně i pro tebe osobně.

Jde o snahu vytvořit takovou atmosféru, v níž by umírání nebylo záležitostí strachu a nesmyslného utrpení. Člověk má právo nechat si pomoci od druhých, když už sám nemůže. A pro mě osobně? Kromě toho, že jako křesťané tu máme být především pro druhé, vidím další smysl v tom naučit se, jak říká Viktor E. Frankl „*překročit kruh dosavadního jednání zdravotníků, hledat možnosti našeho nového jednání a vyčerpání možnosti našeho konání v praxi.*“ Nechceme nahradit kněze nebo psychologa, ale najít možnosti, jak jinak přistupovat k nemocnému a pomoci mu ve všech oblastech jeho života (nejen v tělesné). O to se můžeme snažit všude, ale pro hospicovou péči je to charakteristické, a pro mě objevné.

Personál hospice se tedy snaží naplnit potřeby pacientů různých rovin – fyzické, psychické, duševní, duchovní... O potřeby jaké roviny jste se v hospici starali nejčastěji? A naplňování které je ze tvé zkušenosti nejdůležitější, případně nejnáročnější?

Protože hospic je zdravotnické zařízení, v první řadě je třeba postarat se o fyzické potřeby nemocného. Pak přijdou na řadu potřeby sociální, psychické a duchovní. Samozřejmě toto pořadí můžeme měnit podle aktuální potřeby nemocného, protože ty jsou zpravidla velmi individuální. Tak či onak ošetření bolesti a jiných příznaků nemoci je základem. Chceme naplnit všechny roviny. Co je stěžejní a často dost náročné – nebrat nemocným naději. Užíváme tzv. postup malých krůčků: hledáme něco v životě nemocného, čeho se ještě může dočkat, na co se může těšit. Jak říká Frankl, nemocný má mít tři podstatné nadějně opory: vlastní jméno, příležitost ještě něco prožít a láskyplné zázemí.

Za pomoci jakých nástrojů jste tyto potřeby naplňovali?

Je jeden nástroj: multidisciplinární tým. Pracujeme společně napříč profesemi, zdravotnickými i nezdravotnickými. A vzájemně si pomáháme v naplňování všech právě zmíněných potřeb pacientů. V týmu se po přijetí nemocného určí cíl péče a k němu pak směřuje snaha veškerého personálu. Lékař předepíše léky, zdravotní sestry je rozdají nemocným, ošetrovatelky ošetří jejich zranění... Někdy stačí prostá ošetrovatelská péče k tomu, aby nemocný našel pokoj. Jakkoli se to zdá nepravděpodobné, jindy stačí vstřícný postoj sanitáře nebo uklízečky.

V knize *At' před zraky mám život* (Doron, 2021), která vypovídá o zkušenostech hospicové péče, se několikrát zmiňuješ o eutanázii. Z vaší zkušenosti je volání po eutanázii často vyvoláno určitou vnitřní bolestí. Dotyčný ve skutečnosti netouží po smrti, nýbrž po pokoji. Jak jste k tomuto závěru došli?

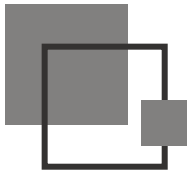
K závěru jsme došli zkušeností. Nemocný přestal volat po eutanázii

v okamžiku, když se cítil přijatý. Jindy pomohlo ošetření fyzické bolesti, ještě častěji zdánlivě neřešitelných potíží. Mám na mysli zejména ty vnitřní bolesti, jejichž kořen často sahal do minulosti. Když jsme je rozpoznali a zajímali se o ně (či hledali řešení), tak už eutanazii nemocný nevyžadoval. Z mé zkušenosti mnohdy stačilo sednout si k nemocnému a naslouchat mu. Být s ním třeba opakovaně. Pak se dovídáme, že se často ani smrti nebojí, ale bojí se umírání a v tom jim právě chceme účinně pomoci, aby umírali v pokoji a smíření se sebou, s rodinou, s lidmi, s nemocí a případně s Bohem. Nepopírám, že výjimečně někdo o naši péči nestojí, to je pro nás největší bolest. A pak často bohužel umírá nesmířen a jeho umírání není lehké.

Přesto se domnívám, že eutanazie je zkratkovitým řešením. Píchneme injekci – a je po problému. Ale tato civilizace, jež má prostředky i poznatky, je schopná nalézat a poskytovat nemocným účinnou pomoc, aniž bychom nutně museli takto zkratkovitě jednat. Někdy se mi zdá, že naše společnost tyto poznatky ignoruje, neuznává tedy důstojnost nemocného člověka. Paliativní péče ukazuje, že eutanazie není nezbytná.

Jak ses ty nebo ostatní personál vypořádala s dilematem, jež také zmiňuješ v knize – k úlevě pacienta je třeba udělat nějaký krok (podání medikamentu, podstoupení operace apod.), avšak pacient nesouhlasí. Jak řešit situaci, v níž proti sobě stojí dobro pro pacienta na jedné straně a jeho svoboda na straně druhé?

Musíme mít vždy na paměti svobodu jedince. Svoboda je velká hodnota člověka. Když ctím jeho svobodu, ctím jeho samotného. Musíme se odrazit od této úcty. A pak mu trpělivě a třeba opakovaně

vysvětlovat, co je pro něho lepší, jak bude zákrok probíhat, že budu při něm, abychom vyloučili komplikace a podobně. A kdyby odmítal, je potřeba jej ubezpečit, že se na něj nezlobím, že je to jeho rozhodnutí. Nestalo se mi ovšem, že bych po takovém přístupu nenalezla kousek důvěry a nemocný nedal na mou radu.

Zaměříme se na duchovní rovinu naplňování potřeb pacientů. Má i jiný obsah než eschatologický?

Pokud někdo aktivně žije víru, tak si obvykle zavolá sám duchovního, třeba kněze. Pak má snad kromě jiného duchovní rovina i obsah eschatologický. Ale to je menšina pacientů. Přitom každý člověk má duchovní oblast života, a tedy i potřeby. V duchovní oblasti oceňujeme dobro a krásu, pravdu a spravedlnost, dokážeme žasnout nad krásou přírody, zde prožíváme přátelství a lásku, jednoduše vztahy mezi námi lidmi. Je to oblast nejhlubších jistot člověka, cenný vnitřní poklad. Zde rozpoznáváme smysl svého života a jeho směřování. Odtud se odvíjejí existenciální otázky života. V této oblasti také býváme často zraňováni. Ačkoli jde o zranění skrytá, je potřeba je řešit jako každá jiná. Právě tuto oblast se také snažíme v hospici pokrýt.

Lidé věřící i nevěřící si kladou stejné otázky po smyslu života, jsou také vystavováni pochybnostem. Je dobré, když mohou s někým mluvit. Proto k hospicové péči patří doprovázení nemocného. Umírající se dívá více dovnitř, než ven. Proto se u něho duchovní rozměr života zintenzivňuje a je třeba se o něj postarat.

Co míníš v knize tím, že teprve v hospici ses v přítomnosti smrti začala učit o životě?

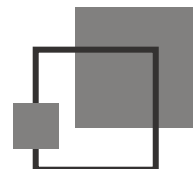
Všimli jsme si, co je pro pacienta nejdůležitější, když ví, že se blíží konec jeho

života. Umírající často zásadně mění svou hierarchii hodnot. Kupříkladu vidíme, že nakonec pro něj mají největší hodnotu vztahy. To je tedy pro mě důležité poučení. Také je pro člověka důležité, aby dokončil, pokud je to možné, co dokončit má. Díky tomu jsem si začala vážit více času, abych pak jednou nelitovala, že už něco nedokončím. Naučila jsem se, že máme kupříkladu mluvit o své lásce k dětem, že se máme podívat i na to, co se nám v životě povedlo, nejen na to, že se nám teď vede třeba špatně. A když jsme vnímaví, můžeme se poučit z mnoha životních pochybení, a tak poznáváme, co je v životě důležité.

Z mého pohledu patrně nejkrásnější věta z tvé knihy zní: „Nesnažíme se naplňovat život našich nemocných počtem dnů, ale jejich dny životem.“ Jakými způsoby jste o to usilovali?

To není moje moudro, to jsem převzala po zakladatelích. Kromě naplňování čtyř základních rovin člověka, o nichž jsme se bavili, je zapotřebí pečovat o kvalitu života nemocných, a to co možná do největší míry. Tím u nich zvyšujeme pocit povědomí o vlastní důstojnosti. Pokud člověk může, nabízíme hodnoty tvůrčí, prožitkové, vztahové a nakonec hodnoty postojové. Má přidanou hodnotu, pokud pacient může chodit svépomocí na záchod, projít se venku, poklábosit s ostatními ve společenské místnosti anebo něco vyrobit, případně poslechnout čtení dobrovolníků, nebo poslouchat hudbu. Postojovými hodnotami, jejichž naplnění je nejtěžší a zároveň nejdůležitější, mám na mysli rozpoložení pacienta, jeho vztah k nemoci, životu i blížící se smrti. Její přijetí.

Jakými cestami jste se snažili zachovat důstojnost pacientů, kteří o ni svým chováním či zdevastovanou tělesnou či psychickou schránou z po-

hledu světa zjevně přišli?

Projevy úcty k nim. A to bývají často maličkosti. Od osobního oslovování, přijímání nemocného s jeho všemi nedostatky až po každodenní komunikaci a naši všímavost ve vztahu k nim.

Všichni členové personálu byli věřící? Pokud ne, jak dokázali naplňovat (či alespoň nezraňovat) duchovní rovinu pacientů?

Nebyli a ani nemusí být. Stačí mít s námi společný cíl. Naplňovat všechny zásady hospicové péče a zapojit se do týmu. U takzvaného nevěřícího stačí, když pochopí, že umírající mají duchovní rovinu života, kterou je potřeba respektovat a naplnit, resp. uzdravit. Nevěřící a také pomocný personál (sanitáři či uklízečky) působí v týmu už tím, že poctivě vykonávají svou práci a jsou pozorní a laskaví k nemocným. Klademe velký důraz na svobodu nejen pacientů, ale i našeho personálu. Ostatně u personálu musíme začít – pokud se nerespektujeme a neprojevujeme si úctu mezi sebou, těžko můžeme pomáhat nemocným. Každý zde má zároveň pracovat podle svých obdarování.

Zmiňuješ, že v hospici jsi vyznávala zásadu morálně nehodnotit chování pacientů, poněvadž se za ním může skrývat šířící bolest. Jak se vám to ze zpětného pohledu dařilo?

Každý nemocný prožívá určitý vnitřní zápas s tím, co se mu podle něho děje, a zdá se mu to nespravedlivé. Navenek se to projevuje agresivitou nebo obviňováním blízkých či personálu. Poznáváme, že je to vnější projev jeho vnitřní bolesti, není to útok na nás. A tak jako morálně nehodnotím zvracení u nemocného s žaludečním vředem, tak nemůžeme morálně hodnotit takovéto projevy vnitřní nemoci. Všichni, kdo

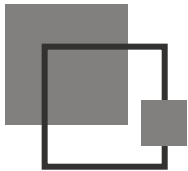
pracují s těmito nemocnými, o tom musí být poučení, aby si dokázali vytvořit určitý nadhled. Správné je ptát se: „Co jej tak bolí, že je takový?“ Když se nám podaří odhalit, o jakou vnitřní bolest se jedná, lze mu také velmi často pomoci. Přesto je to mnohdy těžké. Pomáháme si vzájemně, abychom takové situace ustáli s nadhledem. K tomu nám velmi pomáhá psycholog, který nesmí v týmu chybět. Toto naše společné snažení může nakonec zraněnému pomoci k vyrovnání se s vnitřní bolestí a ke smíření s tím, co ho potkalo.

Zkus prosím přiblížit obsah a záměr pravidla MUDr. Marie Svatošové „klika – rohožka“, jež jste se snažili ve službě dodržovat.

No, Dr. Svatošová to viděla jednoznačně – rohožka znamená jakoby v duchu si před vstupem do místnosti kleknout a kratičce se pomodlit a teprve poté vejít k nemocnému. Chtěla se nechat vést Duchem Svatým. Já nebyla tak důsledná jako Marie. My jsme se modlily se sestřičkami ráno, než jsem vešla na oddělení. Tam jsem se připravila – moje „rohožka“ byla tam. Pak jsem si jen u kliky připomínala, abych byla k pacientovi dostatečně vnímavá. Abych nepřeslechla důležitou otázku nebo poznámku, která by mě přivedla k rozpoznání toho, co nejvíce potřebuje.

Na jaké úrovni je dnes hospicová péče v České republice, ve srovnání s minulostí nebo jinými státy?

O tom už mám dnes jen kusé zprávy, aktivně již nepracuji v žádném týmu. Mnoho věcí se určitě zlepšuje: v hospicích slouží více lidí, objevují se účinnější léky a zvyšuje se povědomí o tom, jak tato služba funguje a pomáhá. Dá se pozorovat vize – a přijde mi to skvělé – budovat domácí hospice tak, aby byla péče co nejdostupnější a mohla se odehrávat

v domácnosti nemocného. Také se budují paliativní pokoje v nemocnicích, což je dobré, ovšem je potřeba opakovat, že nejde o místo, ale o ideu, o osobní přístup k lidem. Jde o to, aby nově zbudované místnosti dosahovaly kvalit hospicové péče.

Vidím ale i jisté problémy. Tím, jak se hospice rozrůstají, vytvářejí se někdy tábory, které si mezi sebou přestávají rozumět – jedni preferují odbornost před pomocí v duchovní oblasti a naopak. A přitom zapomínají na zásadu hospicové péče spočívající v přesvědčení, že je potřeba pečovat o všechny roviny nemocného. Vytvářejí se bariéry a taková nejednota vytváří problémy. Objevují se vedoucí, kteří prahnou po osobní kariéře, ne po tom být součástí týmu. Ukazují se veliké mediální i politické tlaky, které nutí představitelů paliativní péče k prohlášením, která bohužel mnohdy vedou k postavení idejí paliativní péče na hlavu. Tato nejednota mě bolí.

Čeho je z tvého pohledu nejvíce třeba ke zlepšování této péče? Vědecká, finanční či politická podpora? Anebo jiná?

Citelně chybí výměna zkušeností mezi jednotlivými hospici a také dobrá koordinace a spolupráce mezi nimi a rovněž mezi jednotkami domácí hospicové péče. K tomu by mohlo výrazně napomocť znovu ustanovit jednotu mezi hospici, jakkoli se to momentálně zdá nepravděpodobné.

A také si myslím, že hospice nemusejí mít nutně statut neziskové organizace, mnohým by prospělo právně fungovat jako malé nemocnice. Výrazně by to zvýšilo jejich kvalitu, protože by dosáhly na vyšší finanční příspěvky a mohly tak nabídnout i spravedlivější ohodnocení za-

městnancům. Zlepšují se možnosti vzdělávání a politická podpora také není zanedbatelná.

Chceš závěrem zmínit něco, k čemu jsme se nedostali, anebo něco vzkázat čtenářům?

Na srdci mi leží tři věci. První se týká informovanosti nemocných o jejich zdravotním stavu. Je třeba, aby nemocní věděli, že lékař nemocným nesmí lhát. Nemocní mají právo o svém zdravotním stavu a jeho vývoji vědět vše, co vědí lékaři, nebo také nebyť informováni. Také mají právo určit, kdo jiný se má o jejich zdravotním stavu dozvědět.

A pak bych ráda sdělila všem, že se nemusí hospicové péče bát. Ne vždy se tam umírá, po léčbě příznaků se třetina nemocných vrací do domácí péče. Jedna uznávaná etička nedávno v přednášce řekla studentům, že paliativní péče již neposkytuje léčbu, jen utěšuje. Není to pravda, jak už jsem zmiňovala. Nepodává se jen léčba, která je už vzhledem ke končícímu se životu nepotřebná a spíše zatěžující. Potřebná léčba pokračuje dál.

A když už jsme mluvili i o knížce, chci podotknout, že název vyplynul ze záměru pomáhat lidem. Aby postupně neumírali, ale žili plně svůj život až do konce, jak to sv. Augustin řekl: „*At' před zraky mám život a ne smrt*“. Chceme pomáhat lidem, aby až do konce svých dnů měli pro co žít. Jak řekl Nietzsche: „*Když člověk má proč žít, unese spíše to ,jak*“. A lidé tak skutečně nacházejí sílu rozloučit se v pokoji s tímto životem, nebo dokonce i možnost očekávat něco lepšího po smrti.

Díky za rozhovor.

Martin

Dílko dokládá, že smíření může být východiskem z marasmu světa

O autorce: MUDr. Viola Svobodová (1942) vystudovala Lékařskou fakultu UJEP (dnešní MU), pracovala na brněnských klinikách, naposledy jako primárka na klinice infekčních nemocí ve Fakultní nemocnici v Bohunicích. Namísto odebrání se do důchodu v Brně spoluzaložila Hospic sv. Alžběty a působila zde několik let jako vedoucí lékařka. Je také členkou katolické Komunity Emmanuel, kde se společně s manželem podílela na mnoha službách. Jak sama říká, obdarování ze služby v Komunitě mohla použít v komunikaci s nemocnými i personálem, a zároveň obohacení ze služby s nemocnými jí dalo mnoho impulzů pro rozhovory s manžely, mladými i seniory.

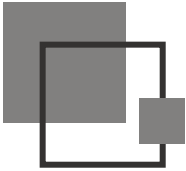
Vzdor svému námětu přináší text nepopsatelný klid. Provádí nás chmury obtěžkanými pokoji Hospice sv. Alžběty a uvádí nás do skutečnosti bolesti a umírání. Pod názvem *Ať před zraky mám život* (2021, Doron) vyšla kniha Violy Svobodové, která si klade za cíl

ukázat, že s životem je možné se rozloučit v plné důstojnosti.

Kniha *Ať před zraky mám život* přináší výpověď od lůžek nevléčitelně nemocných a umírajících. Viola Svobodová coby někdejší brněnská primárka píše o etapě svého života, kdy už vlastně patřila mezi důchodkyně. Souhrou okolností - či vyšším řízením - se dostala k renovaci alžbětinského hospice, kde se nato stala vedoucí lékařkou. S podivem zjistila, že mnohému se ještě musí učit.

Kniha nabízí dvojí rovinu: v širším ohledu vypovídá o fungování a smyslu hospicové péče a paliativní medicíny, v tom konkrétnějším svědčí o nesamozřejmých příbězích umírajících. Podtitul knihy, totiž *Svědectví z hospice*, můžeme chápat jako mnohé radostné zvěsti o možnosti pokojného ukončení života, a to i v těžké nemoci. Viola ovšem není jediná, která je přítomna drobným i velkým zázrakům. Pramen svědčících je vícehlasý. Na stránkách promlouvá klinický psycholog, zdravotní sestra, řeholnice či nemocniční kaplanka. Všichni se, ač za sebou mají rozdílné životní příběhy a zkušenosti, shodují na následujícím: Pečlivá

a dlouhodobá starost o smrtelně nemocné má smysl a dokáže proměňovat stížené.

Text je tedy rovněž jediným, velkým, rámujícím svědectvím. Pečující můžou a mají vracet nemocným pocit vlastní hodnoty. Činí to starostí o fyzickou, sociální, psychickou i duchovní stránku chorých. „Nesnažíme se naplňovat život našich nemocných počtem dnů, ale jejich dny životem,“ vysvětluje autorka. Při pozorném čtení objevíme skrytou, leč neméně důležitou, rovinu. Bývalá primářka svědčí nikoli pouze o smyslu hospice a nejednom vyrovnaném odchodu ze světa, nýbrž též o proměně samotných pečujících prostřednictvím vykonávané služby. Pracovníci hospice totiž postupně zjišťovali, že paliativní medicína vyžaduje jiné postupy a sami se lecčemu museli učit.

Hospicová služba nabízí daleko osobnější a také dlouhodobější službu než servis v nemocnici. Při péči je třeba usilovat o co největší možnou empatii. Smrtelně nemocní totiž odvozují svou hodnotu či důstojnost od úcty, jíž se jim dostává. Jedno z hlubokých tajemství, jež prostupuje rozličná svědectví, zní: Bůh promlouvá a uzdravuje, ale často na jiných místech a jiným způsobem, než očekáváme.

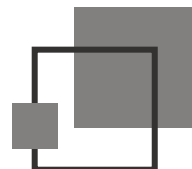
Autorka knihy *At' před zraky mám život* po celou dobu promlouvá vstřícným jazykem a její slova jsou klidná – ano, prýští z nich vyrovnanost, pokoj a jitrivá radost z prožitého, což na první pohled vypadá značně nelogicky. Její svědectví by se však měla tesat do kamene. Ve světě plném cynismu a apatie hospicová zařízení zachraňují nemocné před smrtí v hořkosti a nabízí jim východisko v podobě smíření se světem, Bohem i sebou samým.

Martin

Setkání pastorační rady farnosti

Dne 12. 2. 2024 se poprvé v letošním roce sešla PRF pod vedením otce Jaroslava Filky. Na setkání byla nejprve zhodnocena činnost farnosti v závěru minulého roku. Obzvláště kladně byla oceněna akce výstava betlémů, s rekordním počtem návštěvníků, která se každým rokem rozrůstá a má velký ohlas u veřejnosti. Dále se rada zabývala pastoračními projekty, které byly odeslány na brněnské biskupství v rámci aktuálně biskupstvím vyhlášeného tématu evangelizace. Rada následně projednávala plán akcí pro letošní rok, a to jak v Kuřimi, tak v přífařených obcích. V květnu nás čeká hned několik významných událostí, jako pouť do Předklášteří, první svaté přijímání dětí a Den pro rodinu na kuřimském zámku.

Velmi podrobně byla probírána letošní Noc kostelů, plánovaná na termín 7. 6. 2024, během které bude kostel sv. Maří Magdaleny otevřen široké veřejnosti. Kromě zpřístupnění všech zákoutí kostela, budou mít návštěvníci v tento den možnost zhlédnout výstavu fotografií za života farnosti, zúčastnit se adorace, poslechnout si koncert kuřimské dětské scholy i přednášku vedenou komunitou Emmanuel a mnoho dalšího. Na tuto akci bude téměř navazovat farní den, letos pojatý formou pikniku na zahradě fary, konaný po mši dne 9. 6. 2024 od jedenácti hodin. Tímto uzavřeme školní rok,

abychom pokračovali mnoha aktivitami naplánovanými na prázdniny a druhou polovinu roku. Na všechny tyto aktivity budou včas zveřejňovány pozvánky s informacemi a bude vítáno zapojení všech ochotných farníků, aby naše společenství vzkvétalo a obohacovalo životy nás všech.

Eva Fialová

Knínické varhany rozezněl Přemysl Kšica

V neděli 25. února jsme v knínickém kostele měli možnost prožít mimořádný umělecký zážitek. Na varhany přijel zahrát Přemysl Kšica, jeden z nejlepších současných varhanních interpretů a improvizátorů.

Přemysl Kšica úspěšně absolvoval studium varhanní hry na pražské Konzervatoři, poté studoval na AMU a na Staatliche Hochschule ve Stuttgartu. Mimoto absolvoval studium dirigování na Konzervatoři v Teplicích. Je držitelem řady ocenění z českých i mezinárodních varhanních soutěží, spolupracuje s různými vokálně instrumentálními soubory (např. Kühnův smíšený sbor, Pražský filharmonický sbor, Pražský katedrální sbor či Český filharmonický sbor Brno). Mnoho let také působí jako chrámový varhaník, od roku 2013 v chrámu svatého Mikuláše na Malé Straně v Praze.

Pro koncert v našem kostele zvolil Přemysl Kšica skladby J. S. Bacha, J. Pachelbela, B. M. Černoorského či D. Buxtehudeho. Vrcholem koncertu pak byla improvizace na postní téma.

Po koncertu Přemysl Kšica sdělil místním varhaníkům, že se mu na varhany hrálo moc dobře a že mají velice pěkný zvuk. Jsme moc rádi, že jsme měli příležitost se zastavit, zaposlouchat se do nádherné interpretace klasické hudby a ponořit se i díky ní do hloubky vlastního nitra.

Marie Dvořáková

Vydařená křížová cesta rodin s dětmi

V sobotu během dopoledne před Květnou nedělí proběhla již tradiční křížová cesta nejen pro rodiny s dětmi. Setkali jsme se u kaple sv. Jana Nepomuckého a cesta pak pokračovala po lesní stezce Kuřimská hora nad ulicí Podhoří. Po cestě jsme se pozastavili u každého zastavení, vždy s krátkým textem pro děti a modlitbou. Po jejím absolvování jsme připravili táborák a opekli jsme špekáčky na zahradě kuřimské fary. Během tohoto krátkého, ale intenzivního setkání jsme tak propojili prožití křížové cesty (přízpusobené dětem) a její společné sdílení ve společenství. Určitě dorazte vy z vás, kdo jste se letos nezúčastnili, příští rok.

Eva Fialová

Výstava betlémů 2023

Tradiční akcí v Kuřimi v době adventní a vánoční se již stala výstava betlémů v kuřimském kostele. Vystavované betlémy byly zapůjčeny z několika zdrojů. Od začátku naši výstavu podporuje paní Jarmila Svobodová ze Sivic, která opět zapůjčila část svojí obrovské sbírky, čítající asi tisíc betlémů. Navíc byl k vidění její největší – kralický betlém. Nově byly zapůjčeny betlémy od pana Bohumila Duška z Prahy, který je jedním ze zakládajících členů Spolku českých betlemářů, a paní Anežky Drápalové z Viničních Šumic, dlouholeté sběratelky.

Dále zde byly ke zhlédnutí betlémy od občanů Kuřimi a okolních obcí. Navázalo se také na dobrou spolupráci se všemi kuřimskými základními a mateřskými školami a některými institucemi z blízkého okolí. Další novinkou byla soutěž o NEJ betlém mezi všemi mateřskými školami. Lidé mohli vybírat mezi 16 krásnými betlémy, takže bylo velmi

těžké vybrat jen jeden jediný. Po sečtení všech hlasů na konci výstavy vyhrál betlém od MŠ-ZŠ Komenského. Gratulujeme! Děti i paní učitelky z této školky dostaly za krásné dílo sladkou odměnu. Fantazii ani rozměrům se meze nekladly a toho všichni využili beze zbytku.

Největší a zároveň nejviditelnější novinkou byl osvětlený venkovní betlém a svítící anděl oznamující narození Ježíška. To vše mohlo vzniknout jen díky spolupráci se ZŠ DiviŽna. Dětem s paní učitelkou výtvarné výchovy se povedlo velké dílo, které mohli obdivovat jak návštěvníci výstavy, tak všichni řidiči jedoucí po hlavní silnici z Tišnova na Brno. Tento betlém ještě projde jistým vývojem, takže se bude na co těšit i v příštím ročníku.

Kromě otevírací doby pro veřejnost byl připraven strukturovaný program pro mateřské a částečně i základní školy pod vedením paní katechetky Jany. Děti če-

kala pohádka a soutěž. Pak si po menších skupinkách postupně prohlédly celý kostel, obě oratoře a pokud zbyl čas také varhany, na které nám pár odvážných učitelek zahrálo koledy.

Zájem veřejnosti o výstavu byl velký a došlo se podívat i mnoho lidí z blízkého a vzdáleného okolí. Hrubým odhadem výstavu betlémů navštívilo asi 500 dětí na dopolední programy a celkem 600 lidí

během veřejných prohlídek. Největší zájem byl již tradičně na Štědrý den, kdy na výstavu navazoval vánoční příběh s koledami kuřimské scholy, což též přilákalo mnoho rodin s dětmi. Výstava obohatila kulturní program a celkově vánoční atmosféru v Kuřimi. Lidé z organizačního týmu se již teď těší na další ročník výstavy, obohacený o další novinky.

Milan Císař

Kuřimská schola v Žernůvce

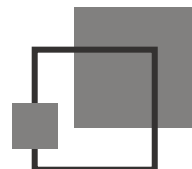
Předposlední únorová neděle byla pro naši scholu novou zkušeností i velkou radostí, protože jsme poprvé „vycestovali“ za hranice naší farnosti. Vydali jsme se potěšit naši hudbou a zpěvem obyvatele domu seniorů v Domově sv. Alžběty v Žernůvce.

Díky obětavým rodičům jsme se všichni setkali brzy ráno v Žernůvce, abychom měli dostatek času se s prostorem zvukově seznámit. Hrál a zpívalo se nám skvěle. Po-dařilo se nám rozeznít srdce všech přítomných i každý kout místní kaple během nedělní bohoslužby. Bylo pro nás také milé zjištění, že každá bohoslužba je přenášena klientům pomocí kamery na jejich pokoje a my jsme tak mohli potěšit i ty, kterým zdraví nedovoluje být přítomni v kapli na mši.

Dostalo se nám velmi vřelého přijetí, nechybělo občerstvení i malé překvapení pro všechny děti. Když se totiž o naší plánované návštěvě dozvěděla jedna z místních babiček, upletla každému krásný pestrobarevný pytlíček, který skrýval sladkou radost.

Nadšení řádových sester i ubytovaných seniorů bylo pro nás velkou odměnou a odjížděli jsme s příslibem, že se do Žernůvky určitě na podzim vrátíme.

Lenka Psotová

Soutěž o nejlépe opravenou kulturní památku Jihomoravského kraje v roce 2023

Kostel sv. Markéty v Moravských Knínicích je přihlášen do letošního ročníku již tradiční soutěže Jihomoravského kraje o nejlépe opravenou kulturní památku. Vítěze vyhlásí Jihomoravský kraj na základě doporučení odborné komise zřejmě na přelomu května a června. Přihlášené projekty se však uchází také o Cenu veřejnosti, kterou obdrží památka s největším počtem hlasů od jednotlivců. Vlastníci oceněných památek v kategorii velkých staveb obdrží finanční dar ve výši 150 000 Kč (první místo), resp. 100 000 Kč (druhé místo). Pro držitele Ceny veřejnosti je určen finanční dar ve výši 60 000 Kč. Knínický kostel je možné podpořit v této soutěži odesláním SMS ve tvaru PAMATKA 14 na telefonní číslo 736 301 599 do 31. března. Z jednoho telefonního čísla lze hlasovat pouze jednou.

Stanislav Krčma

Pletení žil

Zveme všechny dědečky, vnuky, tatínky, syny.... no prostě všechny muže na společné pletení velikonočních žil, které se uskuteční na Bílou sobotu 30. března mezi devátou a jedenáctou hodinou na faře pod venkovním přístřeškem. Pár prutů navíc se pokusím zajistit, ale raději na to nespolehejte a vyražte zavčas na vrby a zajistěte si vlastní pruty. Žíly se pletou ze 4, 5, 8, 9, 12 nebo i 16 prutů, a to třemi možnými základními úplety a ještě úplet na rukojeť. S pletením žil rádi pomůžeme, snad nás „odborníků“ tak bude hodně, abychom se vám ostatním mohli co nejvíce věnovat.

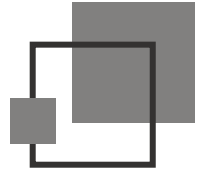
Je to tradice, která už bohužel zaniká i díky levné a pohodlnější nabídce marketů. Když ale ženy stále umí nachystat nějaké to obarvené či malované vajíčko pro mrškače, proč by muži měli zůstat pozadu a na svoji vlastní upletenou žílu se vykašlat?

TAK PŘIJĎTE, UPLEŤTE SI VLASTNÍ A POTĚŠÍ VÁS TO!

Milan Císař

Představení prvokomunikantů 2024

V neděli 12. května se v kuřimském kostele sv. Maří Magdaleny uskuteční slavnostní událost, na kterou se již mnozí těší. Třináct dětí, a to Kristýna Burgetová, Tomáš Horecký, Nela Otoupalíková, Michal Šindelář, Viktor Zejda, Liliána Jenovéfa Fialová, Veronika Doležalová, Matyáš Gazárek, Tereza Honková, Lukáš Psota, Lukáš Večeřa, Marek Večeřa a Tobiáš Smrž, přistoupí k prvnímu svatému přijímání.

V Moravských Kněnicích se tato slavnost odehraje v neděli 26. května a ke svatému přijímání zde poprvé přistoupí šest dětí, a to Klára Bravencová, Emma Kubesová, Kateřina Lišková, Oliver Neckař, Ema Svídová a Anna Plhoňová.

Tato slavnost je významným okamžikem nejen pro děti a jejich rodiny, ale i pro celou naši farnost. Přejeme všem těmto dětem Boží požehnání, cestu víry plnou radosti, poznání a duchovního růstu.

Křížová cesta v Chudčicích

Křížovou cestu, která vede přírodním parkem Podkomorské lesy k poutnímu místu Tří kříže, začneme tradičně na Velký pátek 29.3.2024 ve 14.00 hodin. Sejdeme se v Chudčicích nad hřbitovem u prvního zastavení - první kapličky. Trasa vede částečně skalnatým terénem a tak není vhodná pro kočárky.

Pozvánka na chvály v Kuřimi

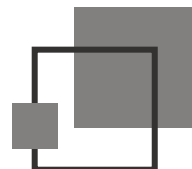
V naší kuřimské farnosti se od konce února rozjela nová akce – společná modlitba chval. Jedná se o novou formu modlitby, u níž jsme vnímali, že v naší farnosti chybí. Inspiraci jsme zejména našli již před necelými třemi lety na mezinárodním Velikonočním fóru pro mladé v malebném německém poutním městečku Altötting. Pravidelnou, byť časově nenáročnou modlitbou chval chceme zintenzivnit náš vztah s Ježíšem a současně prohloubit propojení a důvěru ve společenství, které tvoříme. Chvály nás vybízí k ojedinelému vystupňování radosti a vděčnosti – praxí této modlitby dobrořečíme Bohu za vše dobré, co činí v našich životech, učíme se soustředit na přednosti nás i druhých, aniž bychom zcela opomenuli naše i jejich slabosti a pochybení. Modlitbou chval (o to víc pravidelnou) je možné vybudovat si postoj vděčnosti, díky němuž budeme svět a všechny jeho problémy vidět nikoli naivně optimisticky, ale s patřičnou dávkou laskavého křesťanského nadhledu, popřípadě humoru.

Všichni jste srdečně zvaní aktivně se této společné modlitby chval zpívaným i mluveným slovem účastnit. Jak snad z předchozího odstavce vyplývá, nejedná se o žádné frontální vystoupení, o performanci vystupujících, kde by přicházeli jen pasivně a nečinně přihlíželi. Naopak hudebníci modlitbu chval pouze doprovází a korigují. Jste zvaní nejen přijít v čase této modlitby chval do kostela, ale skutečně plně se otevřít Kristu, vyjádřit svůj vděk a nechat se společně s ostatními naplnit Jeho milosrdenstvím.

Příště se společná modlitba chval uskuteční výjimečně týden po Velikonočním triduu, v neděli 7. dubna. Pravidelně se mimoto budeme scházet každou poslední neděli v měsíci mezi kuřimskými dvěma mšemi svatými, čili mezi devátou a půl desátou hodinou ranní. Přicházejte vzdát chválu Bohu, který je navzdory všemu nekonečně dobrý.

Dorothea a Martin

Březnové přespání spolča na faře

Ze soboty 9. 3. na neděli 10. 3. se na kuřimské faře konalo přespání nás mladých z farnosti. Jednou nebo dvakrát do roka si takto zpestříme jinak běžné každonedělní setkávání, kam jste všichni mladí srdečně zváni (střídají se nám formální a neformální programy – pod těmi formálními si představte impulsy nebo seznámení s nějakým duchovním tématem anebo společnou diskusi nad nějakou otázkou, nově nám také přibyla okénka propojující literaturu a víru; pod neformální spadá společné sledování filmu nebo hraní hospodského kvízu).

Akci jsme začali odpoledne vycházkou do Moravských Knínic, kde jsme chvíli poseděli a popovídali si u limonády v místním hostinci. Po návratu zpět na faru jsme se společně pustili do přípravy večere, na které jsme si poté včetně otce Jaroslava všichni pochutnali. Po večeři jsme si vyslechli literární okénko, tentokrát o J. V. Sládkovi, a společně jsme objevovali skrze básně jeho vztah k Bohu. Následoval malý turnaj v ping-pongu, který předcházela posezení u filmu. Koukali jsme se na film Miloše Formana Přelet nad kukaččím hnízdem, který nás velmi zaujal a líbil se nám. I proto jsme jej v následujícím týdnu na spolču krátce reflektovali a zkoušeli najít i křesťanské či duchovní paralely.

Po dokoukání jsme se již začali připravovat ke spánku a pak jsme šli na kutě. Ráno v osm hodin nás probudil budíček a my se začali balit a chystat na snídani, na kterou jsme si dali buchtu a čaj, Martin nám k tomu zabrnkal na kytaru a potom jsme se už začali chystat na odchod do kostela, kde jsem jako spolčo odvedli křížovou cestu. Přespání na naší faře jsme si opět užili a už se těšíme na další podobnou akci.

Michal C.

Den rodin

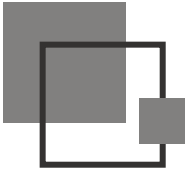
Přátelé, v neděli 19. 5. 2024 v době od 14.00 do 17.30 hod. pro Vás a kuřimské občany chystáme letos již třetí ročník akce s názvem Den rodin, která má za úkol sblížit mezi sebou rodiny a společně si užít odpoledne plné soutěží, skákacích hradů, tanečků, muziky, malování na obličej a dobrého jídla. Těšit se můžete na naši scholu, taneční vystoupení dětí z Kuřimi pod vedením paní Sýsově, pořádný nářez mladých rockerů a letos možná přijde i kouzelník..?

Doufáme, že se s Vámi se všemi letos potkáme a užijeme si společně krásné odpoledne. Svoji pozvánku zakončím prosbou, protože každá ruka je dobrá, a tak vás chci požádat o spolupráci a po-

moc při chystání tohoto odpoledne. Od chystání stolů a lavic až po obsluhu jednotlivých stanovišť, napříč odpolednem plným her a zábavy. Starší děti, puberťáci, rodiče, babičky i dědečci, kdo z vás by rád přiložil ruku k dílu a pomohl nám, necht' mě kontaktuje cestou, která je mu milá, osobně, e-mailem, messengerem, Whatsappem nebo klidně pošlete pohled.

PS: Určitě na každého pomocníka čeká fajn odměna :)

Lucie Sádliková
luciesadlikova@email.cz,
telefon: 608 067 125

Kniha Anselm Grün: Proměňující moc víry

Autor ve své knize přemýšlí o pohledu člověka na svět ve světle víry v Boha. Mnozí lidé mají negativní pohled na vše, práci, rodinu, společnost, politiku. Víra nabízí člověku i jiný pohled a to, že Bůh může vše obnovit svým duchem. Bůh vyzívá předně mě, abych se dal jeho duchem proniknout. Ve společenství věřících mnohdy narážíme na utopistické představy například o ideálním společenství bez chyb a slabostí, nebo idealistické představy o manželství. Víra nás nechce přetěžovat utopistickými představami, nýbrž chce dát jiný výklad našemu životu. Víra nic nevytěšňuje. Všechno připouští, jen se na to dívá z jiného úhlu. Klade si otázku. Co mi chce Bůh právě touto situací říci?

Očima víry leží tento svět v rukou Božích. Očima víry uvidíme v druhém dobré jádro, tajemství, které ho převyšuje, uvidíme, že je v něm Kristus. Druhému tím dáváme možnost, aby věřil v dobro v sobě. Není však dobré druhému něco vnucovat. Oči víry probouzí v druhých život, dovolují jim, aby uvěřili ve své vlastní možnosti.

Víra v Boha také znamená dobře zacházet sám se sebou. Věřit, že jsem Bohem stvořen jako dobrý, a že mě přijímá takového, jaký jsem. Milovat sebe znamená přijmout sebe sama, přijmout například svoji práci a mít k ní tvůrčí přístup. Přijmout třeba také svoje nemoci, zábrany, bolesti, myšlenky jako svou součást. Dobře se sebou zacházet znamená, že do sebe vpustím dobré myš-

lenky a nechám se jimi uzdravovat. Například čtu Bibli.

Víra v Boha také znamená milovat Boha celým srdcem, celou duší, celou myslí, celou svou silou. Podle Janova Evangelia znamená milovat Boha zachovávat jeho přikázání. Znamená to zacházet se sebou, se svým životem, se svým časem, přírodou a lidmi tak, jak to odpovídá Bohu. Láska k Bohu se projevuje ve správném zacházení s jeho stvořením.

Víra znamená také chválu Boha. V němčině znamená slovo chválit nazvat něco dobrým. Znamená to něco vyvyšovat, obdivovat, uctívat, k něčemu vzhlížet a umět to též vyjádřit slovy. Svou chválou vyjadřuje člověk svoji víru v Boha. Když Boha chválíme například při práci, není v centru výkon a seberealizace, ale Bůh. Mnoho lidí si myslí, že modlitbou vyřeší své problémy, že tak přemohou svou depresi a přecitlivělost, že tak vyplní svou prázdnotu. V tomto bodě, kdy se modlí stále víc a víc jejich nespokojenost ještě stoupá. Za tímto stojí utopistická představa, že všechny své problémy přece jednou vyřeší a překonají. Kdo dovede uprostřed problémů chválit Boha, ten dá situaci jiný význam.

Víra jako „nový pohled na skutečnost“ je model, který nám pomůže se lépe vyrovnat se svým životem, obtížemi, problémy, úzkostmi, slabostmi, nedokonalostí nás i druhých.

Jana

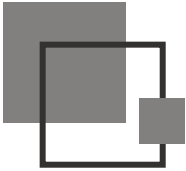
Pořad velikonočních bohoslužeb a zpovídání v roce 2024

v kostele sv. Maří Magdaleny v Kuřimi a v kostele sv. Markéty v Moravských Knínicích

Den	Liturgický kalendář	Přehled bohoslužeb
Čtvrtek 21. 3. 2024	Čtvrtek 5. postního týdne	17:00 – 18:00 zpovídání v Kuřimi 18:00 mše sv. v Kuřimi od 18:30 zpovídání v Kuřimi dle potřeby
Neděle 24. 3. 2024	Květná neděle	8:00 mše sv. v Kuřimi 9:30 mše sv. v Kuřimi 11:00 mše sv. v Moravských Knínicích 14:00 – 16:00 zpovídání v Kuřimi
Středa 27. 3. 2024	Středa Svatého týdne	17:00 – 18:00 zpovídání v M. Knínicích 18:00 mše sv. v Moravských Knínicích od 18:30 zpovídání v M. Knínicích dle potřeby
Čtvrtek 28. 3. 2024	Zelený čtvrtek	18:00 mše sv. v Kuřimi 18:45 – 22:00 adorace v Kuřimi 18:45 – 22:00 zpovídání v Kuřimi
Pátek 29. 3. 2024	Velký pátek	14:00 křížová cesta v Chudčicích 18:00 velkopáteční obřady v Kuřimi 20:00 křížová cesta ulicemi Kuřimi
Sobota 30. 3. 2023	Bílá sobota	8:00 – 10:00 adorace u Božího hrobu v Kuřimi 19:00 vigilie slavnosti Zmrtvýchvstání v Kuřimi
Neděle 31. 3. 2024	Slavnost Zmrtvých-vstání Páně	8:00 mše sv. v Kuřimi 9:30 mše sv. v Kuřimi 11:00 mše sv. v Moravských Knínicích
Pondělí 1. 4. 2024	Pondělí velikonoční	7:00 mše sv. v Moravských Knínicích 8:00 mše sv. v Kuřimi

Zpěv pašijí na Květnou neděli (24. 3.) v 8 hod., na Velký pátek (29. 3.) při obřadech v 18 hod.

Zpěvy chrámového sboru při bohoslužbách na Bílou sobotu (30. 3.) v 19 hod a o slavnosti Zmrtvýchvstání Páně (31. 3.) v 9.30 hod.

Vy jste Božím „TED“

svěží rubrika (nejen) pro mladé

Bílá sobota: Skrze ticho i nejistotu můžeme obnovit náš vztah s Bohem

Ticho. Bolestnou smrtí skončilo velkopáteční drama a my se probouzíme do rána Bílé soboty. Dne rozpačitého přešlapování a nejistoty. Čím je Bílá sobota zvláštní a proč působí tolik neuchopitelně? A jak nás přiblížení k jejímu tajemství může obohatit?

„Ach, kde?“ Ta otázka a výkřik v jednom se rozplývá do tisíců proudů slz a zaplavuje svět ujištěním: „Já jsem!“ Tato slova ze sbírky *Gitándžalí* bengálského všestranného literáta a nositele Nobelovy ceny Rabíndranátha Thákura znamenitě vystihují podstatu Bílé soboty. Je to den pochybovačného ptaní. Jsme konfrontováni s Kristovou smrtí a není jistoty, že dojde ke vzkříšení.

Bílá sobota je prostorem ticha mezi otázkami a odpověďmi. Ne náhodou se v katolickém breviáři v tento den začíná větou: *Dnes je Veliké ticho po celé zemi*. Ticho nečasovosti. Chráněná opona obnažila pečlivě střeženou, jen pro vyvolené dostupnou Velesvatyni, Kristovo srdce otevřelo kopí. Noříme se do nepochopitelného, až příliš výmluvného ticha. Zachvacuje nás tíseň a bezradnost.

Byť Bílá sobota trvá čtyřadvacet hodin, nepopisuje stav, v němž travíme většinu svého života? Jsme postaveni do reality zranitelnosti naší odhalené lidskosti. Bílá sobota, ač znejišťuje, nás vyzývá ke zkoumání ticha. Bůh během dnů našich bílých sobot mlčí. Jsme uvedení do zkušenosti vyčkávání a očekávání.

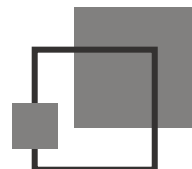
Jak píše Pete Greig ve své knize *Když Bůh mlčí*: „Zkušenost Boží nepřítomnosti má v životě křesťana velkou váhu, a proto bychom se z ní neměli snažit co nejrychleji utéct.“ Takový prožitek může přispět k našemu duchovnímu růstu. Ponořením se do sebe a osobní konfrontací můžeme podhalit novou hlubinu. Tímto vnitřním usebráním můžeme paradoxně nalézt mlčícího Boha.

Bílá sobota je snad jediným dnem důsledného neslavení. Na žádném místě světa není slavena mše svatá. Oltáře jsou obnaženy, přikryty jen bělostným plátnem. Jsme vybídnuti k uvědomění svých ran a vyzváni k vnitřní konfrontaci, jež podněcuje k naší proměně (metanoia). Skrze znovuobjevení vztahu s živým Bohem vykračujeme ze sebe sama a nabýváme schopnosti obdarovávat druhé.

Překážkou v tomto těžko postihnutelem vnitřním procesu může být naše nadměrná pochybnost. Pakliže přeroste míru víry a důvěry, hrozí upadnutí v bludném kruhu nejistot. Nejednou, ne-li ustavičně se obáváme, že se s Bohem skutečně potkáme, že mlčící Bůh promluví. Vytváříme si klamné představy, obáváme se Jeho vůle, mnohdy nevěříme v Jeho nekonečnou dobrotu.

Jak praví na jiném místě své sbírky Thákur: „a přece, začnu-li prosit o své nejvyšší dobro, chvěji se strachem, že prosba má bude vyslyšena.“ Nechme se pozvat k plnému otevření a odevzdání se tichu, kde přebývá Bůh.

Nadto, velikonoční drama přeci nakonec dopadlo úžasně! Ježíš přemohl Smrt a Jeho Vzkříšení naplnilo slávou nebe, zemi i podsvětí. Ačkoli během Bílé soboty jen matně tušíme slávu Vzkříšení, je skutečná. V této slávě, jež se poprvé symbolicky projevuje během noční vigílie nadějným rozžehnutím svící, prozařujících temnotu, je konečné objasnění smyslu našeho ustavičného tápání.

Během Bílé soboty jsme tedy vyzváni k vnitřní konfrontaci, jež nás může vést k posunu, proměně. K našemu úžasu můžeme znovuobjevit Boha a rozpoznat, že celou tu dobu přebýval daleko blíže, než jsme si mysleli. Ostatně veršům Thákura, citovaných v úvodu,

předchází užaslá slova: „Mé oči bloudily daleko a široko, než jsem je zavřel a řekl: ‚Tady jsi!‘“

Martin

Ježíš textem & videem

tipy na čtení či zhlédnutí

Křížová cesta pohybu zbavená – zamyšlení nad hloubkou a smyslem křížové cesty, impuls Petra Beneše pořádaný Dominikánskou 8 (proběhl 15. února 2024, dostupný na Youtube).

[https://www.youtube.com/watch?](https://www.youtube.com/watch?v=DtB9N7lypcg&ab_channel=Dominik%C3%A1nsk%C3%A118)

[v=DtB9N7lypcg&ab_channel=Dominik%C3%A1nsk%C3%A118](https://www.youtube.com/watch?v=DtB9N7lypcg&ab_channel=Dominik%C3%A1nsk%C3%A118)

Ukřížovaný Bůh – do češtiny čerstvě přeložená stěžejní kniha německého reformovaného teologa Jürgena Moltmanna.

Mystéria křesťanská aneb O kosmogonickém tajemství Velikonoc – vzletná a nápaditá úvaha biologa a filosofa Zdeňka Neubauera nad Velikonocemi.

NOC KOSTELŮ

07.06.24

kostel sv. Maří Magdaleny

— doprovodný program —

**prohlídka kostela ■ výstava
adorace ■ vystoupení scholy**

Dovolujeme si Vás pozvat na letošní Noc kostelů, která se bude konat dne 7. června také v kuřimském kostele. Během Noci kostelů jsou nabízené programy pro všechny návštěvníky zdarma. Aktuální program bude ještě upřesněn. Přijďte bude to stát za to.

PETRKLÍČ - 19. ročník, číslo 1/2024, datum vydání 24.3.2024.

Pro vnitřní potřebu vydává farnost v Kuřimi, Křížkovského 55, 664 34 Kuřim.

E-mail: petrklic.kurim@gmail.com

Webové stránky: <http://www.farakurim.cz/petrklic/archiv>

Fotogalerie farnosti: <http://www.farakurim.cz/fotogalerie>

Redakční rada: Jana Kolaříková, Dáša Montagová, Eva Ryšavá, Jaroslav Filka, Mirek Strašák, Martin Strašák.

Obálka: Bára Polášková.

Uzávěrka příštího čísla je 6.6.2024.

Redakce si vyhrazuje právo příspěvky dle potřeby krátit a upravovat.

Tisk: Tiskárna Macek, Jablonec nad Nisou.

NEPRODEJNÉ.